

อุดมการณ์ทางการ เมืองของพระคพระชาติปัตย์

ร้อยตำรวจเอก อยุทธ์ เพชรอินทร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต
ภาควิชาการปกครอง

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2537

ISBN 974-584-283-4

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๕16884๒๙๑

POLITICAL IDEOLOGY OF DEMOCRAT PARTY

POL.CAP. AYUTH PETCHIN

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Arts

Department of Government

Graduate School

Chulalongkorn University

1994

ISBN 974-584-283-4

หัวข้อวิทยานิพนธ์

อุดมการณ์ทางการเมืองของพรรคประชาธิปัตย์

โดย

ร.ต.อ.อยุทธิ์ เพชรอินทร

สาขาวิชา

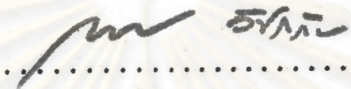
การปกครอง

อาจารย์ที่ปรึกษา

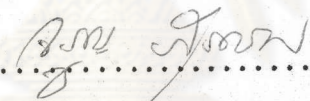
รองศาสตราจารย์ ดร.ปรีชา หงษ์ไกรเลิศ

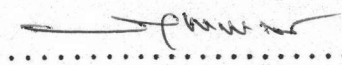
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษา ตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรากัย)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(ศาสตราจารย์ จรุง สุกภาพ)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร.ปรีชา หงษ์ไกรเลิศ)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.วิทยา สุจริตนารักษ์)

ศูนย์วิทยะพัชร์พญากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พิมพ์ต้นฉบับทศกัณฑ์วิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

อยุทธ์ เพชรอินทร : อุดมการณ์ทางการเมืองของพรรคประชาธิปัตย์ (POLITICAL IDEOLOGY OF DEMOCRAT PARTY) อ.ที่ปรึกษา : รศ.ดร.ปรีชา หงษ์ไกรเลิศ, 223 หน้า. ISBN 974-584-283-4

การศึกษาเรื่องอุดมการณ์ทางการเมืองของพรรคประชาธิปัตย์นั้นมีวัตถุประสงค์เพื่อที่จะศึกษาถึงอุดมการณ์ทางการเมืองของพรรคประชาธิปัตย์ และการสร้างอุดมการณ์ตลอดจนบทบาททางการเมืองของพรรคประชาธิปัตย์ และความเป็นพรรคที่ยึดมั่นในอุดมการณ์ทางการเมือง

วิธีการศึกษาโดยการวิจัยเอกสาร (Documentary research) และวิจัยโดยการสัมภาษณ์ (Deep Interviews) ผู้นำพรรคประชาธิปัตย์ และสมาชิกพรรคประชาธิปัตย์ การศึกษาค้นคว้าพบว่าพรรคประชาธิปัตย์ เป็นพรรคการเมืองที่มีวิวัฒนาการมายาวนาน โดยพรรคกำเนิดเมื่อ พ.ศ. 2489 อุดมการณ์ของพรรคในสมัยแรกเริ่มก่อตั้งพรรคใหม่ ๆ เป็นแบบอนุรักษนิยม ต่อมามีการปรับเปลี่ยนอุดมการณ์ในช่วงปี 2517 - 2519 เป็นรูปแบบประชาธิปไตยแบบก้าวหน้า (Progress) และพรรคประชาธิปัตย์เป็นพรรคที่มีความเป็นเอกภาพของผู้นำพรรคสูงมาก มีตัวสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่สืบทอดเจตนารมณ์ 768 คน และเป็นพรรคที่มีการจัดโครงสร้างองค์กรที่มีรากฐานมวลชนสนับสนุนพรรคอย่างแข็งแกร่ง โดยมีสาขาพรรคระจัดกระจายอยู่ 163 พรรค แต่พรรคถาวรจะปรับปรุงคุณภาพบทบาทสาขาพรรคให้มากขึ้นไม่ควรเน้นปริมาณในการขยายสาขาพรรค ซึ่งจะทำให้พรรคประชาธิปัตย์อยู่ควบคู่กับการเมืองไทยต่อไป

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การปกครอง
ภาควิชา
สาขาวิชา
ปีการศึกษา 2536

ลายมือชื่อนิสิต
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

C431551 : MAJOR GOVERNMENT
KEY WORD: POLITICAL IDEOLOGY

AYUTH PETCHIN : POLITICAL IDEOLOGY OF DEMOCRAT PARTY THESIS
ADVISOR : ASSO. PROF. PRICHA HONGSKRAILERS, Ph.D. 223 pp.
ISBN 974-584-283-4

The purpose of this research is to study the political ideology of the Democrat Party, its perception, its role and its adherence to the political ideology.

The methods used in the study are those of documentary research and interviews in-depth. The Democrat Party, founded in 1946, has a long evolution. The party's ideology used to be conservative. Since 1974 its democratic ideology has become more progressive. The unity among leaders of the party has been relatively high. Its 768 members of the parliament belong to its 163 branches. The party has been supported widely by the people. The Democrat Party is a stable party. However, the party branch is to be qualitatively improved for its future success.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา..... การปกครอง
สาขาวิชา..... การปกครอง
ปีการศึกษา..... 2536

ลายมือชื่อนิสิต.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาวิจัยเรื่องอุดมการณ์ของพรรคประชาธิปัตย์สำเร็จลงด้วยดี ด้วยความร่วมมือจากหลาย ๆ ฝ่าย คือ รองศาสตราจารย์ ดร.ปรีชา ทงษ์ไกรเลิศ ซึ่งได้เสนอแนะแนวทางการวิจัยพร้อมทั้ง ได้เพิ่มเติมแนวความคิดและเนื้อหาในส่วนที่บกพร่อง ให้ความสมบูรณ์ และรองศาสตราจารย์ ดร.วิทยา สุจริตนารักษ์ รวมทั้งประธานกรรมการในการสอบคือศาสตราจารย์ จรูญ สุภาพ

เนื่องจากเอกสารเรื่อง เกี่ยวกับอุดมการณ์ทางการเมืองของพรรคประชาธิปัตย์ค่อนข้างลำบาก ส่วนหนึ่งจึงใช้วิธีการสัมภาษณ์ผู้นำพรรคประชาธิปัตย์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ทั้งที่เป็นสมาชิกอาวุโสและอดีตสมาชิกพรรคประชาธิปัตย์ นอกจากนี้ต้องขอขอบพระคุณ เจ้าหน้าที่ทางพรรคประชาธิปัตย์ที่ได้มอบหลักฐานเอกสาร เก่าๆในระยะแรกเริ่มก่อตั้งพรรคประชาธิปัตย์

สุดท้ายนี้ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ บิดา-มารดา ผู้มีอุปการะคุณอันใหญ่หลวงแก่ชีวิต ข้าพเจ้า.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ฉ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฅ
บทที่	
1. บทนำ.....	1
ความเป็นมาของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	9
สมมติฐานในการวิจัย.....	9
วิธีดำเนินการวิจัย.....	10
แนวความคิดทางทฤษฎี.....	10
นิยามศัพท์.....	10
ขอบเขตของการวิจัย.....	11
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	11
2. แนวความคิดทางทฤษฎี.....	12
แนวความคิดเกี่ยวกับอุดมการณ์.....	13
อุดมการณ์ประชาธิปไตยเสรีนิยม.....	24
อุดมการณ์สังคมนิยมแบบประชาธิปไตย.....	31
อุดมการณ์คอมมิวนิสต์.....	33
สรุปอุดมการณ์ทางการเมือง.....	35

สารบัญ (ต่อ)

แนวความคิดเกี่ยวกับพรรคการเมือง	38
ความหมายของพรรคการเมือง	38
ความสำคัญของพรรคการเมือง	40
ความจำเป็นของพรรคการเมืองในระบอบประชาธิปไตย...	41
หน้าที่และบทบาทของพรรคการเมือง	43
การจัดองค์กรของพรรคการเมือง	46
สาขาพรรค	53
ลักษณะของสาขาพรรค	55
การบริหารสาขาพรรค	62
แนวความคิดเกี่ยวกับทฤษฎีผู้นำ	65
คุณสมบัติของผู้นำ	69
หน้าที่ของผู้นำ	75
แนวความคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	77
3. ประวัติความเป็นมา โครงสร้าง และอุดมการณ์ทางการเมือง	
ของพรรคประชาธิปัตย์	84
ความเป็นมาของอุดมการณ์ทางการเมืองของ	
พรรคประชาธิปัตย์	84
อุดมการณ์กับโครงสร้างของพรรคประชาธิปัตย์	96
การสมัครเข้าเป็นสมาชิกพรรคประชาธิปัตย์	105
การเลือกสรรสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของ	
พรรคประชาธิปัตย์	106
การเผยแพร่อุดมการณ์ทางการเมือง	
กับสาขาพรรค	107

4. วิเคราะห์อุดมการณ์ทางการเมืองของพรรคประชาธิปัตย์.....	114
ผู้นำพรรคประชาธิปัตย์กับอุดมการณ์ทางการเมือง.....	116
อุดมการณ์กับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ของพรรคประชาธิปัตย์.....	139
ความขัดแย้งทางอุดมการณ์ในช่วง 2517-2519.....	150
5. บทสรุป.....	167
บรรณานุกรม.....	179
ภาคผนวก.....	184

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย